

mgr inż. arch. kraj. Iga Solecka
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
Wydział Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji
Katedra Gospodarki Przestrzennej

Streszczenie

Identyfikacja i waloryzacja krajobrazu na potrzeby polityki przestrzennej

Praca składa się z pięciu publikacji, których głównym celem jest opracowanie autorskiej metody oceny krajobrazu na potrzeby zrównoważonej polityki przestrzennej. Szczególny nacisk został położony na zastosowanie metody w skali lokalnej.

Pierwszy artykuł zawiera przegląd metod identyfikacji i waloryzacji krajobrazu opracowanych na gruncie polskim w latach 1973–2015 i skupia się na określeniu ich przydatności w planowaniu przestrzennym. Przeprowadzone badania wykazały, że większość metod jest dostosowana do skali regionalnej, a stosowane kryteria oceny dają subiektywne wyniki, są trudno mierzalne i uniemożliwiają analizy porównawcze. Zauważono brak metod waloryzacji, które pozwolą na uzyskanie wyników porównywalnych, a także brak wypracowanych narzędzi zarządzania krajobrazem w skali lokalnej.

W drugiej publikacji przeanalizowano intensywność procesu suburbanizacji i jego wpływu na krajobraz obszarów podmiejskich Wrocławia. Autorka wykazała, że polityka przestrzenna gminy ma wpływ na zmiany w istniejących i kształtowanie się nowych struktur krajobrazowych. Identyfikacja krajobrazu przyczyni się do podejmowania decyzji planistycznych kształtujących krajobraz w sposób bardziej świadomy.

Trzeci artykuł prezentuje autorską metodę identyfikacji tła krajobrazowego o charakterze rolniczym, która usprawni proces identyfikacji krajobrazu opartą na wykorzystaniu narzędzi GIS i typologii aktualnych krajobrazów Polski; autorka dokonała analizy krytycznej i przedstawiła trudności związane z identyfikacją typów krajobrazów przy pomocy metody sporządzonej na potrzeby audytu krajobrazowego.

W czwartej publikacji na podstawie przeglądu literatury światowej określono zastosowanie waloryzacji krajobrazu uwzględniającej jego przyrodnicze, kulturowe i estetyczne wartości w planowaniu przestrzennym. Wynikiem badań jest autorski trzyetapowy schemat postępowania służący wykorzystaniu waloryzacji krajobrazu jako narzędzia wspierającego proces planistyczny.

Piąty artykuł zawiera autorską metodę oceny krajobrazu, która została przetestowana na wybranym obszarze opracowania (gmina Popielów). Typy krajobrazów występujące w tej gminie zostały scharakteryzowane przy zastosowaniu typologii i metody zaprojektowanej na potrzeby audytu krajobrazowego. Wyznaczone jednostki krajobrazowe zostały ocenione na podstawie autorskich kryteriów: unikatowej wartości przyrodniczej, unikatowej wartości kulturowej, reprezentatywności. Określono potencjalny wpływ planowanych zmian w użytkowaniu terenu, ujętych w ramach zapisów dokumentów lokalnej polityki przestrzennej, na krajobrazy priorytetowe.

Słowa kluczowe: identyfikacja krajobrazu, waloryzacja krajobrazu, planowanie przestrzenne, polityka przestrzenna, zarządzanie krajobrazem

MSc Iga Solecka
Wrocław University of Environmental and Life Sciences
The Faculty of Environmental Engineering and Geodesy
Department of Spatial Economy

Abstract

**Identification and recognizing the value of landscape
for the needs of land use policy**

The dissertation consists of a series of five articles, whose main goal was to develop an original method of landscape evaluation for the needs of sustainable land use policy. Particular emphasis was placed on the possibility of applying the method on a local scale.

The first article reviews the methods of landscape identification and evaluation developed in Poland in 1973-2015, and focuses on determining their suitability for land use policy. The research carried out thus far has shown that most methods are adapted to regional scale, and value recognition criteria applied in them are difficult to measure. Furthermore, results obtained with the use of particular methods cannot be compared, and there are not any landscape management tools that can be applied on a local scale.

In the second article, the intensity of the suburbanisation process and its impact on the landscape of Wrocław suburban areas were analyzed. It was shown that the spatial policy of a municipality influences changes in the existing landscape structures as well as fosters formation of new ones. Landscape identification will contribute to planning decisions, thus allowing for shaping landscape in a more conscious way.

The third article presents original method of identifying background for landscapes with agricultural character, which will improve the landscape identification process based on the use of GIS tools and landscape typology prepared for landscape audit. Moreover, the author critically analyses and describes difficulties associated with landscapes identification with the use of the method designed for landscape audit.

In the fourth article, based on a review of world literature, the author determined the use of landscape evaluation taking into account its natural, cultural and aesthetic values in spatial planning. The result of the research is an original three-step procedure that can be applied for assessing landscape value as a tool supporting the planning process.

The fifth article includes an original method of landscape evaluation, which has been tested in a selected area (the municipality of Popielów). Landscapes in the municipality were

described using the typology and the method designed for landscape audit. The designated landscape units were evaluated on the basis of the original criteria: unique natural value, unique cultural value, and representativeness. Potential impact of planned changes upon land use for priority landscapes, defined in the local management plan, was also determined.

Key words: landscape identification, landscape evaluation, spatial planning, land use policy, landscape management